

1-82. évközl. minálé idyl meg... 12. 1914. 1/16

XXVII. évfolyam.

Zomborban, 1914. évi január hó 2 án, pénteken

1 szám.

1887

45

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKÜ POLITIKAI KÖZLÖNY.

H. N. ANGELOV
Hírlapkiadó
1914.

ELŐFIZETESI ÁR:

Évesre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 8 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

DR. TÜRRE ALADÁR
ügyvéd.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Városi ügyek.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1913. évi december hó 31-én legifjabb Szemző István főispán elnöklésével rendes közgyűlést tartott. A közgyűlésen a bizottsági tagok nem jelentek meg túlnagy számban — mintegy negyven-ötvenen lehettek jelen — aminek oka kizárólag abban keresendő, hogy a délelőtti órákban egyéb elfoglaltságuk elvonta a közügyektől. Az elnök főispán megnyitván a közgyűlést s kiosztván a jegyzői teendőket, indítványt tett a közgyűlésnek a pénztárvizsgálat megejtésére, mit a törvényhatósági bizottság el is fogadott, annak megejtésére Frey Imre elnöklete alatt Lallossevits György és Józich Gyula bizottsági tagokból alakították meg a bizottságot.

A főispán közölte a közgyűléssel, hogy rendőrfőkapitánnyá Trenka Kálmán ujvidéki db. főszolgabíróvá nevezte ki, mit a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel vett tudomásul s a kinevezett új főkapitány a közgyűlés színe előtt nyomban le is tette a hivatali esküt. Ezek után áttért a közgyűlés a tárgysorozatra. A polgármester jelentését egyhangulag vették tudomásul. Szondy

Mátyás bizottsági tagnak azon indítványát, hogy a polgármesteri jelentés a jövőben sokszorosítva a bizottsági tagok közt kiosztassék, a közgyűlés a főispán és polgármester magyarázó szavai után nem tette magáévá. A törvényhatósági bizottság tudomásul vette a főispán átiratát Grigorievits Bogdának városi számvevővé történt kinevezetése és a belügyminiszter intézvényét a Koczik Pál és Erzsébet árvaház alapító levele tárgyában.

A polgármester az adókiadó bizottsághoz Holländer József és Müller Gyula bizottsági tagokat nevezte ki, bizalmi férfiakul pedig a közgyűlés Ugró Mihály és Gruits Vladimir bizottsági tagokat választotta meg. A közgyűlés megbizta Szabó László városi főmérnököt, hogy a villamosvilágítás házi kezelésbe vétele esetére szükséges intézkedéseket tanulmányozza s annak idején a törvényhatósági bizottságnak tegyen előterjesztést. A törvényhatósági bizottság megállapította a fogyasztási adók és javadalmak házi kezelésére vonatkozó szabályrendelet végleges szövegét s az ellenőrző bizottság tagjaiul: Spanyol József tanácsnokot, Konyovits Antal főszámvevőt, Omelka Gusztáv tb. főszámvevőt, Bárány Zsigmond, Gruits

Vladimir és dr. Lederer Dezső bizottsági tagokat választotta meg.

A városi házi vagy árvapénztárban, valamint a város által kezelt alapkornál mutatkozó készpénz feleslegek elhelyezése tárgyában a törvényhatósági bizottság úvszerinti szavazással határozott, s ugyancsak úvszerinti szavazással alakította meg a közgyűlés a központi választmányt s választotta meg a közigazgatási bizottság öt tagját. A pénzek elhelyezése tárgyában a közgyűlés az állandó választmány javaslatához képest azt határozta, hogy a készpénz feleslegeknek 43%-át a Zombori Takarékpénztárnál, 23 1/2%-át a Bácsmegyei Agrár-takarékpénztárnál, 23 1/2%-át a Gazdasági Takarékpénztárnál, míg 10%-át a Délvidéki Közgazdasági bank zombori fiókintézeténél helyezi el állandó 5% kamatoztatás mellett.

A központi választmány tagjaiul a törvényhatósági bizottság megválasztotta: dr. Czeisel Lajos, Gráff Nikáz, Gruits Vladimir, dr. Konyovits Dávid, Lallossevits György, dr. Maximovits István, dr. Nikolits Kornél, dr. Falcione Nándor, dr. Scheer Ármán, dr. Türr Aladár, Tomasits Antal és Spanyol József, — a közigazgatási bizottságba pedig: dr. Czeisel Lajos, Koczár Zsig-

Igen tisztelt uraknak és üzletbarátainak ez uton
kiván szívélyes

Boldog újévet

Ráczits és Czvrkusits cég

fűszer, csemege, ásványvíz, festék és rövidáru nagykereskedők
ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6. 100-1

mond, dr. Konyovits Dávid, Kozma László és dr. Nikolits György törvényhatósági bizottsági tagokat.

A bíráló választmány tagjai lettek: dr. Falcione Nándor, Kozma László, dr. Maximovits István, dr. Nikolits Kornél és dr. Scheer Ármin. Az igazoló választmány tagjaivá dr. Czeisel Lajos, Gräff Nikáz, dr. Bruck Jenő, dr. Mayer Nándor és dr. Nikolits György bizottsági tagokat választotta meg a közgyűlés, míg a főispán elnökké Koczkar Zsigmond, tagokká pedig dr. Bugarzsky Koszta, dr. Konyovits Dávid és Tárczay István bizottsági tagokat nevezte ki. A számonkérőszék tagjai dr. Konyovits Dávid és Kozma László lettek, míg a polgári loavató bizottság elnökévé a főispán dr. Konyovits Dávidot, tagjaivá: Cservenka Lajost, Józich Gyulát és Konyovits Pált, állatorvosává pedig Matzitz Lajost nevezte ki. Megválasztotta a közgyűlés az állításkötelesek puhatóló bizottságát, az összes szakbizottságokat (gazdasági és pénzügyi, gazdasági, jogügyi, kertészeti, szinügyi, kegyuri, építészeti, közbizottsági felügyelő és egészségügyi bizottságot), az esküdteket összeíró bizottságot és az esküdtek bizalmiférjait. A tiszti ügyész helyettesévé fegyelmi és árvaügyekben Kozma László tb. tiszti ügyészt rendelték ki.

A Falcione Gyula ösztöndíjalapítványánál üresedésben levő egy ösztöndíjas helyet a közgyűlés névszerűt szavazással tíz szótöbbséggel Major József joghallgatónak adományozta. Betöltötte a törvényhatósági bizottság a Papházi Döme-féle leánykiházasítási alapítványánál üresedésben levő 10 segélyes helyet. A vízvezetési és csatornázási munkálatokra az 1914. évre 30000 koronát szavazott meg a közgyűlés, míg a bukóváci földön katonai cégtábla raktár építését határozta el 2200 korona költséggel, mely összeg után a hadtestparancsnokság a használat idejére 6% kamatot tartozik fizetni, továbbá elhatározta, hogy a rendőrségi tisztviselők a szabályrendeletben előírt egyenruhával tartoznak magukat ellátni.

A zombori sport-egylet segély iránti kérelmét a közgyűlés nem teljesíthette, az 1915. évi költségvetés összeállításánál azonban figyelembe fogja venni. A városi házipénztár, kövezési alap és nyugdíjalap 1914. évi költségelőirányzatát tudomásul vette a törvényhatósági bizottság, míg Petényi József indítványa felett a sajtójavaslat tárgyában napirendre tért. Székesfehérvár sz. kir. város és Torontál vármegye törvényhatóságának átiratát a hazai főreáliskolák fejlesztése, illetve a központi hitelszövetkezet és annak kebelébe tartozó vidéki gazdasági és ipari hitel-

szövetkezetek támogatása érdekében hasonló szellemű felirattal pártolja.

Eicher Vencel temesvári építőmester kérelmét mozgósínház felépítése tárgyában a közgyűlés elutasította, Vujkov Ádámnak a reá kiszabott kártérítési összegből 200 koronát elengedett, Torma Mátyás városi irnoknak 200 kor. segélyt szavazott meg, özv. Aradszky Györgynénak évi özvegyi nyugdíját 1000 koronában állapította meg, temetkezési átalány fejében 800 koronát, míg gyermeknevelési járulék fejében az 1914. évre két gyermek után 400 koronát folyósított. A városi számvevőségnek a szükséges póthiteleket megszavazta a közgyűlés. Ezzel a közgyűlés a főispán lelkes elttetésével és kölcsönös ujévi jókívánatokkal véget ért.

Előfizetési felhívás

a
„BÁCSKA”

XXXVII évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

A szegedi kamara Évkönyve az 1912. évi közgazdasági viszonyokról.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara tudvalevően minden évben terjedelmes kötetben számol be az elmúlt év közgazdasági viszonyairól. Az 1912. évről szóló jelentés e napokban kerül nyilvánosságra. Kissé elkésve, mert a rengeteg adathalmaznak rendszerint a nyár közepéig tartó összegyűjtése közben elhunyt Perjéssy László titkár. Azóta azután az adatok feldolgozását a kamarai iroda összetörölódott munkái hátráltatták, utóbb pedig a terjedelmes könyvnyomda technikai előállítása igényelt hosszabb időt.

Az évkönyvet Szabó Gyula kamarai titkár a szokott szakértelemmel és alapos-sággal állította össze. Terjedelme mintegy 180 oldal.

A beszámolás a kamarát néh. Perjéssy László elhalálozásával ért gyászbeszéd felemlítésével kezdődik, kegyeletes szavakkal áldozva az elhunyt titkár kiváló érdemeinek.

A kamara munkásságáról következnek azután adatok, hogy a kamara irodája elintézt 5263 ügydarabot, 50000 körüli érdekeltségének törzskönyvi nyilvántartásában kereszttulvezetett 6256 változást, tartott 30 különböző ülést, 69000 koronás költségvetése keretében 10000 koronát áldozott ipari és kereskedelmi közcélokra, eltekintve attól,

hogy maga a kamarai adminisztráció is köz-célokat szolgált. Fontosabb szerepe volt a kamarának a vándoriparról szóló törvénytervezet, az építőipari törvénytervezet, az ártisztika újjászervezése s a nemes fémek jelzése tárgyában tervezett rendszerek véleményezése körül. E mellett négy miniszterium vette állandóan igénybe a kamara véleményező tevékenységét az iparosok és kereskedők érdekeit érintő konkrét kérdésekben. Felterjesztéseket tett a kamara: a vasúti személydijszabás felemeléséből eredő káros hatások mérséklése ügyében, új vonatok ki-eszközlése tárgyában, a kézműipar fejlesztés új rendszerének életbeléptetéseért, az adó-reform elhalasztása érdekében, a munkásbiztosítási törvény revíziójáért, lépéseket tett a kamara a szegedi második felső kereskedelmi iskola létesítése ügyében, a szegedi paprika-kereskedelmének megóvására és sok más, a gyakorlati életet érintő kérdésekben. A kamarai tagok közül 8-an 13 esetben léptek fel önálló indítványokkal.

A kerület közgazdasági viszonyainak általános jellemzése következik ezután, mely megállapítja, hogy évtizedek óta nem volt a magyar közgazdasági életnek oly küzdelemteljes esztendeje, mint a múlt év. Ismerteti a már 1911. év végén érezhetővé vált pénzdrágaság hatását, a Balkán háború izgalmai által teremtett helyzetet s azután így folytatja:

Most, amidőn a beszámolás sorait írjuk, vége van már a Balkán-háborúnak s remélhetőleg a külpolitikai bonyodalmaknak is. A harcok felek temetgetik a halottaikat s költöztetik a megmaradtakat sebeit, de nem tudni még: reális értékekben ki mit nyert s a nagy áldozatokkal fel érnek-e az elért eredmények.

E tekintetben talán mi vagyunk még a legnagyobb bizonytalanságban, vajjon mi fogja kárpótolni kibickedesünk mérhetetlen áldozatait: a rombolást, mely a közgazdasági életünket érte, a hadkészültségnek több száz millió korona rendkívüli kiadást okozó költségeit s azokat a károkat, melyek sok más vonatkozásban értek bennünket.

Egy reménységünk talán indokolt: az nevezetesen, hogy a Balkánon beállott területi változások s az itt keletkező új gazdasági élet részünkre újabb kereskedelmi összeköttetések alkalmait teremtik meg, melyek kihasználására nekünk volna a szomszédság révén a legtermészetesebb jogcímünk. E célból erőteljes szervező munka volna szükséges, mert a nyugati államok forgalomhódító munkálkodása már megindult, melyet céltudatos és a kiviteli iparunk és kereskedelmünk versenyképességét növelő intézkedésekkel, (főként szállítási tarifa kedvezményekkel) ellensúlyozni kellene.

Visszatérve a múlt évi közgazdasági helyzetünk általános jellemzésére, megkivánjuk állapítani még, hogy habár a lefolyt válságos idő rendkívül sok áldozatot követelt, mégis bizonyos megnyugvással láthattuk, hogy pénzintézeteink, ipari és kereskedelmi vállalatok legnagyobb része szívós kitartással képes volt leküzdeni az elébe tárult nehézségeket.

E megnyugtató jelenség előidőzésében része volt annak a szerencsés körülménynek, hogy mezőgazdaságunk az utóbbi egymás után következő években kielégítően jó természetű eredményt produkált s az 1912. évben is elég kedvező volt a termés ahhoz, hogy a nép vásárlási képessége a szokott kereteken érvényesülhetett. Ez a körülmény nagyban hozzájárult ahhoz, hogy iparunk és kereskedelmünk könnyebben viselte el a csapásokat, miket a viszonyok reá mértek.

Kereskedelmünk a konjunkturából eredő bajokon kívül a kereskedelmi és hiteltörvényeink fogyatékoságait a közönség körében még mindig helyt foglalt kereskedelemellenes irányzatot, külkereskedelmünkben a kellő vasúti szállítási kedvezmények hiányát érezte az elmúlt év folyamán is.

A fentebb említett válságos helyzetből kifolyólag rendkívül nagy volt a fizetésképtelenségek és csődesetek száma s eltekintve attól, hogy rengeteg vagyon prédálódott el a csőd eljárás káros rendszere folytán, — a he-

H I R E K.

lyüket szilárdan megálló üzletek is nagy károsodásnak voltak kitéve a kényszerűségből felosztott üzletek s a csődtömegek tárgyainak kiadásából kifolyó verseny miatt. A tisztességtelen verseny valóságos tobzódását kellett látnunk: százával keletkeztek az alkalmi üzletek s ezek reklámjai a gyors árusításra ingerlő eszközök mindenikét kimerítették. A tisztességtelen verseny ellen való védekezésről: készülő törvény megalkotása ezért nagyon sürgős feladat lenne. Sürgős volna a csődtörvény reformálása is.

Gyáriparunk már az év kezdetén nehézségekkel küzdött, mert a hiteleszközök már ekkor erősen meg voltak szorítva. Az előző év kedvező konjunktúráiból eredő rendelkezések azonban még megfelelően foglalkoztatták a vállalatokat. A nagy krízis itt is megfelelő hatásokat ért el s nem egy vállalatunk volt kénytelen az üzemet beszüntetni. Még ezen vállalatok is, melyeket a hitelviszonyok nem érintettek, üzemmredukcióra voltak kényszerítve az általános üzlettelenség folytán.

Ez okoknál fogva rendkívül érezhető volt a munkahiány és ebből eredőleg azután a munkásmozgalmak is csaknem teljesen elnémultak, mert az idő a munkások gazdasági helyzetének javítására nem volt alkalmas.

Kézműiparosaink is az általános bajok hatásait szenvedték. E mellett őket különösen az építkezéssel kapcsolatos szakmákban még az a baj is érte, hogy a pénz drágulása folytán az építkezési kedv teljesen alászállván, az év második felében már ugyiszólván alig akadt munkájuk. Súlyos panaszait hangoztatják kézműiparosaink a jelentéktelen vásárok túl nagy száma ellen és különös sóvárgással várnák már az ipartörvényrevíziót és a munkásbetegséggyógyítás ügyeinek reformját.

Az iparfejlesztés terén előrehaladás semmi sem történt. Erre természetesen az állami egyéb szükségleteink gondozása közben a múlt év folyamán nem kerülhetett sor.

Közlekedésügyünk fejlesztése is hátramaradt az ismert viszonyok következtében. A Duna—Tisza csatorna ügye, a Maros hajózhatóvá tétele, a szegedi, újvidéki, palánkai téli kikötők kiépítése, melyhez kerületeink víziközlekedésének óriási érdekei fűződnek, a megvalósulás szempontjából szóba sem kerülhettek. Vasutközlekedéseink a normális keretekben fejlődött ugyan, de gyökeres beruházások a kerületünket érdeklően nem történtek. Elmaradt Szabadka állomás kibővítése is. Kereskedőinket és iparosainkat károsan érintette a magy. kir. államvasutak személydíjszabásának 1912. június 1-én történt fölemelése. Az új díjszabás nemcsak a kereskedőknek teszi drágábbá üzleti ügyekben az utazást és utaztatást, de károsan hat az egyes vidéki gécpontok kereskedelmére annyiban is, hogy a szomszédos forgalmu viszonylatban az utazás 40—50 %-kal is drágulván, a nép kevesebbszer keresi fel szükségleti beszerzése céljából a városokat.

A pénz- és banküzleti viszonyok a lehető legkedvezőtlenebbek voltak, mert a rendkívüli pénzzsűke és a pénzdrágaság, valamint a hitel megszüntetések csaknem türelhetetlen helyzetet teremtettek.

Törvényhozásunk az elmúlt év folyamán nélkülözötte a politikai nyugalmat, s ez megakadályozta abban, hogy tető alá vigye a kereskedők és iparosok által sokszor sürgetett és jórészt már elő is készített törvényalkotásokat. E helyett a kereskedőket és iparosokat nagyon kedvezőtlenül érintő új adótörvényeket kívánta 1913. január 1-re életbe léptetni, melyet csak a legelszántabb és igen széles rétegekben terjedő küzdelem után sikerült elodáztatni. E törvények életbeléptetésére minden előkészület megvolt már téve a kereskedelmi és ipari érdekelttség körében.

A jelentés ezután áttér a birtokviszonyok, munkáviszonyok, mezőgazdasági terméseredmények, az ipar és kereskedelem egyes ágaiban tapasztalt állapotok, az ipari és keresk. szervezetek működésének ismertetésére, a szakoktatás, a közlekedés, posta, táviró, telefon ügyei körül felmerült kívánások tárgyalására, mely részekből alkalomszerűen külön szemelvényeket fogunk még közölni.

A főispán szabadságon. Legifjabb Szemző István Bács-Bodrog vármegye és Zombor szab. kir. város főispánja a belügyminisztertől 6 heti szabadságot kapott, melyet 1914. évi január 1-én kezdett meg. Szabadságideje alatt a főispáni teendőket a vármegyénél Seultéty Ferenc alispán, míg a városnál dr. Fehér Lőrinc polgármester látja el.

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Ujváry Imrénét a szabadkai postához első osztályú posta- és táviró kezelőnévé nevezte ki.

Megyebizottsági pótválasztások. A vármegye területén a megyei törvényhatósági bizottsági pótválasztásokat 1913 évi december hó 30-án ejtették meg. Az eddigi jelentések szerint Nemesmiliticsen: Molnár Mihály Pétert és Ivánkovits Antalt, Kerényen: Ivenc Jánost és Janek Andrást nagy szótöbbséggel, Vaskuton: Égi Jánost, Urszentivánon pedig Falcione Lászlót választották meg egyhangulag megyei törvényhatósági bizottsági tagokká. Az új bizottsági tagok a munkapárt tagjai.

Eljegyzés. Bácsföldvár főjegyzőjének, Lovász Istvánnak leányát, Honát eljegyezte Beé Oszkár dr. m. kir. állami legfőbbzszerkesztési titkár, Beé Ferenc Temesvár szab. kir. város főkapitányának öccse.

Cim- és lakjegyzék Zomborban. Mayer Rezső, az újvidéki cim- és lakjegyzék szerkesztője a Zomborban régóta tapasztalt hiányt kívánja pótolni, továbbá eleget kíván tenni Zombor nagyérdemű közönsége azon sok ízben megnyilatkozott óhájának, hogy egy a fővárosi címterek színvonalán álló tökéletes, minden legaprólékoságra terjedő, mindent felölelő címtárat szerkeszt és annak összeállítását hatósági hivatalos adatok alapján e hóban megkezdi.

Halálozások. Kiss Máttyás vármegyei tisztviselőt és nejét, Thész Anna urnót súlyos csapás érte, kis fiuknak, Matyikának, december 30-án 2 és féléves korában történt elhunytával. A kis halott temetése december 31-én délután ment végbe. — Kaelby Mihályné szül. Schnur Erzsébet 1913. évi december hó 31-én életének 39-ik évében jobblétre szenderült. Temetése ma délelőtt ment végbe.

Öngyilkosság. Özv. Paesirszky Miláné Szilveszter éjszakáján a Völgy-utcai lakásán föbelötte magát. Özv. Paesirszkyt állítólag az anyagi gondok kergették a halálba.

Kifosztott ékszerüzlet. Szabadkán betörték Dávid L. és Társa ékszerüzletébe, mely a város legelőkelőbb helyén van, szemben a városházával. A betörők a kirakatnak értékesebb darabjait berakták egy utazótáskába, amelyet az üzletben találtak, az olcsóbb tárgyakat pedig kihajigálták. A kár több mint huszonkétezer korona, amely biztosítás útján megtérül. Eddig már több gyanúsítottat hallgattak ki.

Betörés egy irodába. Obecsén a napokban éjjel a forgalmas korzón levő Siemens és Schuckert-féle villamos cég irodáját feltörték és a pénztárt elemelték. A kasszában tekintélyes pénzüsszeg és több értékpapír volt.

Megverték a haragosai. Szabadkán a napokban éjjel Beszédes Ferenc telefonszerelő az egyik kávéházban össetalálkozott egy nagyobb társasággal, akik bosszúból meglesték és amikor hazafelé tartott megtámadták és annyira elverték, hogy a mentők szállították lakására.

Tolvajok a plébánián. A szabadkai Szent Teréz plébánia udvarán éjjel tolvajok jártak, akik Wencler János udvarostól ruhaneműt és egy kakast loptak. A rendőrség keresi az éjszakai látogatókat.

A tél áldozata. Bözsity Martin napszámos a karácsonyi ünnepeket szülőfalujában, Hercegszántón akarta eltölteni. Vonatra nem volt pénze s így gyalog igyekezett haza jutni; a hideg éjszakában vándorló embert a fáradtság és álom elnyomta, egy kazal alatt aludni feküdt le, ahol reggelre megfagyott.

Végzetes sport. Mészáros Máttyás csurogi lakos 10 éves fia a napokban csuszkaált a befagyott holt Tiszán, miközben a közelben levő szárcsákat kergette. Nem vette azonban észre, hogy veszedelmes helyen jár, mert a vékony jégréteg beszakadt alatta s a jég alá merült. Az elősiető emberek csak nagy sokára, csákányokkal találták meg a kis fiu hulláját.

A csuszkálás áldozata. A napokban Obecsén egy szegény kis iskolás fiu fult a Tiszába, mert áldozni akart a csuszkálás élvezetének a pár napos, gyöngé jégen. Kovács Sándor 8 éves fiu, a tiszaparti I. osztály tanulója ebéd után a verőfényes téli időben lement a közeli holt Tiszára s látva, hogy be van fagyva a Tisza, rámerészkedett a gyöngé jégre és ott vigan iringált. Már közel járt a tulsó parthoz, amikor megropant a jégtábla és az eleven fiu a jeges vízbe esett. Segélyért kiáltott és a folyton letöredező jégtáblába fogóva jó ideig fönn is tartotta magát, de mire a segélyére siető emberek — utat vágya a jég között a csónaknak — közelébe értek, már a fiu meg volt meredve, élettelen volt, megfagyott. Az éppen arra járt községi orvos is segélyére sietett, élesztési kísérleteket tett, de a kis Sándor már halott volt.

Rajtaveszett betörő. Hepp Miklós palánkai cipőfelsőréskészítőnél, a napokban virradóra betörték. Heppnek fia, ki 12 óra után tért haza, éppen tetten érte a betörőt, aki az ablakon át egy nagy esomag bőrrel igyekezett menekülni. A betörő megtámadta a fiatal Heppet, aki revolverét rá sütötte s mint a véryomok mutatják meg is sebesítette. A betörő ennek dacára fojtogatni kezdte a fiatal embert, ki csak nagy nehezen, erejének teljes megfeszítésével tudott tőle szabadulni. Az azonnal megindított nyomozás dacára nem sikerült a tettest ez ideig kipuhatolni.

A primadonna öltöztetőnője. Szabadkán különös öngyilkosság történt. Markovics Agáta, a szabadkai színház öltöztetőnője, néhány nappal ezelőtt szublimátot ivott s meghalt. Utolsó perceiben megvallotta, hogy azért lett öngyilkossá, mert meg kellett válnia Molnár Jankától, a tavalyi primadonnától, aki egy makiói bankigazgatóhoz ment férjhez. A napokban temették el az öltöztetőnőt nagy részvéttel. Molnár Janka koszorút küldött s megjelent az egész színház és a színházvezetésével a temetésen.

Szerencsétlenül járt pénzügyőr. A bajai vasuti allomáson egy vagon cukor berakásánál ellenőrizte a munkásokat Ferenczi Győző pénzügyőri felügyelő. Eppen a vasuti kocsiját nézett be, amikor egy megrakott kocsit toltak annak a vonatnak, amelynél állt, úgy hogy a vasuti kocsiját az ütődéstől kilökdözték és mellbe ütötte a fővigyázót, aki nyomban összeesett. A súlyosan megsérült pénzügyőrt a bajai kórházba szállították.

Megverte az apját. Gábor István bajai-szölőkbeli napszámos összeveszett az apjával, mert az nem akart pénzt adni a karácsonyi ünnepekre. Haragjában egy karóval megverte az öreget, akit a mentők szállítottak súlyos sérüléseivel a kórházba.

A kutba ugrott. Ifj. Bleier Jakab dumacsébi lakosnak 28 éves felesége, ki tifuszban betegedett meg, lázas állapotában egy őrizetlen pillanatban a szomszéd kutjába ugrott s mire hozzátartozói rátaláltak, a kutba fuladt. Két gyermekét hagyott árva.

Ruhalopás. Gancz Juda zentai kereskedőnek a hetipiacon kirakott áruai közül Polyák Péter zentai lakos egy 6 korona értékű gyermekruhát elemelt. Gancz panaszára a csendőrség Polyák házánál megtalálta a lopott ruhaneműt, melyet bünyjelként a följelentéssel együtt átadott a bíróságnak.

Elítelt csaló. Wenk József deryei születésű szélhámos Baranyamegyében azzal csapta be az embereket, hogy főmérnöknek adta ki magát és kazánvizsgálat címén pénzt esalt ki a cséplőgéptulajdonosoktól. 42 esetet bizonyítottak rá, mire a pécsi királyi törvényszék 4 évi fegyházra ítélte.

**Szarvasmarhadíjazás Keré-
nyen.** A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület a fiókját képező kerényi szarvasmarhatenyésztő egyesületben december 21-én szarvasmarhadíjazást rendezett. A díjazást 12 hónapos tejelő verseny előzte meg, amely versenyben résztvevő tehenek az állami vajmester által 2 hetenkint a tej mennyiségre és az ej zsirtartalmára meg lettek vizsgálva. Ellenőrzésre be volt állítva 85 tehen, ezekből 42 t részben a feltételek nem teljesítése, részben csekély tejelés miatt ki kellett zárni. A tejelésben részt vett 43 tehen átlag 2081 liter teljes tejet, 3,66% tejszirt és 91 kg. vajot adott. Egy tehen 4000 liter teljes tejen felül adott, 5 tehen 4 és 3000 l. között, 19 tehen 3 és 2000 l. között, 18 tehen 2 és 1000 l. között. 1000 literen aluli tejelő nem volt. A legtöbb tejet Mayer József 366 fülszámú Virág nevű tehene adta. 4058 l. tej Zombor piaci 24 filléres áron számítva 973,92 K-t, 2,70 K teavaj árat számítva, 199 kg. vaj 537,30 K bruttó jövedelmet ad. A bírálóbizottság tagjai voltak: Elnök Törley Gyula e. ügyvezető-társelnök, Inhoff József e. titkár, Balku Gyula gazdasági felügyelő, Pesthy Gergely és Gaál József gazdasági gyakornokok, Danninger Antal Csonoplya, Jung Márton Gábor, Steinhardt József gazdaköri elnök Veprőd, Sendelbach Antal gazdaköri elnök Szentfülöp, Bozsik Dezső k. orvos Kerény, Kuhn Károly Ujszivác, Schrenc Sándor állatorvos, Kovács Lajos Bácskossuthfalva, Müller Mátyás, Gärtner Mihály k. bíró Kerény. Ki lett osztva 490 K államdíj, a kerényi I. tejszövetkezetnek 20 K és a szarvasmarhatenyésztő egyesületnek 20 K-ás adománya. A díjazás eredménye: Üszök után: I. díj 288. sz. Róth Ferenc Kerény 80 K, II. díj 637. sz. Burger Mihály Kerény 50 K, III. díj 722. sz. Gärtner Benedek Kerény 40 K, III. díj 723. sz. Schröder Mihály Kerény 40 K, III. díj 601. sz. Lehrbaum András Kerény 40 K. Bikák után: I. díj 893. sz. Stelczer Antal Kerény 20 K, I. díj 702. sz. Pincz Gábor Kerény 20 K. Tehenek után: I. díj 366. sz. Mayer József Kerény 30 K és arany oklevél, I. díj 911. sz. Rill Ferenc Kerény 30 K és arany oklevél, II. díj 159. sz. Elter Vendel Kerény 25 K és ezüst oklevél, II. díj 902. sz. Koscher Ferenc Kerény 25 K és ezüst oklevél, II. díj 6. sz. Schröder Mihály Kerény 25 K és ezüst oklevél, II. díj 908. sz. Frank Márton Kerény 25 K és ezüst oklevél, III. díj 767. sz. Schmich Károly Kerény 20 K és bronz oklevél, III. díj 132. sz. Lemeche József Kerény 20 K és bronz oklevél, III. díj 703. sz. Pintz Gábor Kerény 20 K és bronz oklevél, IV. díj 684. sz. Dörner Antal Kerény 10 K és bronz oklevél, IV. díj Herczog Mihály Kerény 10 K és bronz oklevél. Délben a gazdakörben társas ebéd volt, amely alatt Törley Gyula elnök a díjazás eredményét közölte, Belt Antal az egyesület vezetőjét és a gazdasági felügyelőséget köszöntötte föl, Steinhardt József a kisgazdák és a gazdasági egyesület jövő törekvéseit fejtegette.

Huszárkard és az alkohol.

Zentán a napokban Boros János képviselő és Bognár István Kapás egy ismeretlen társakkal az újbortól bátorságot szerezve, haza felé menet közben betértek Boros István középkerthi lakos házához valami adósság kiegyenlítése végett. A dolog vége azonban oda fejlődött, hogy nem kiegyenlíteni, hanem letagadni akarták az adósságot s egyuttal megfenyegették. Boros látva azt, hogy saját házában veszedelem fenyegeti, előrántott egy rozsdás kardot s azzal kezdte rendreutasítani a kellemetlen látogatókat. Szerencsére nagyobb baj nem történt, mert a képviselő és Kapás a kard megpillantására könnyörgésre fogták a dolgot s amikor Boros az egerutat megmutatta nekik, szépen elszelleltek.

Szerecsétlenség.

Mench Henrik verbászi kovácsmester 12 éves fia a napokban játszott a szobában, mialatt az anyja az ebédet készítette. Mikor az anyja néhány pillanatra elhagyta a szobát, a játszó fiu a tüzhelyből kilobbanó lángoktól meggyulladt és az égő szén a fejére és arcára hullott és veszélyes égési sebeket ejtett rajta.

Nyomatott Bittermann Nándor és Fia cég könyvnyomdájában Zomborban.

HIRDETÉSEK.

Szőlő és vendéglő eladás.

Nemesmilitics vasuti állomás közelében fajszőlővel és gyümölcsössele beültetett, valamint urilakkal ellátott **3000** □ **öl terület**, továbbá a község piacterén egy jó forgalmu **korcsmai üzlet és ház** kedvező fizetési feltételek mellett szabad kézből **azonnal eladó.** — Bővebbet a kiadóhivatalban.

3-1

Hajhullás ellen

:: lugmentes hajmosó ::

- - **Pixobin** - -

lugmentes kamillahajmosó

:: oxigénnel ::

- - **Ciwuco** - -

Ára csomagonként 30 fillér.

- - **Fürdőszó** - -

Nemesfenyő, Rózsa, Orgona, Ibolya.

Csalódásig hűen utánozza ezen virágok illatát és ezeket huzamosabb ideig tartja meg, mint az

„Illatszertárcsákak“

Ára 40 fillér csomagonként.

Ha az Ön helységében nem kaphatók, úgy küldjön helyegekben 30 illetve 40 fillért és portóra 10 fillért és ezért bérmentve kapja ezen valóban megbízható szerek bármelyikét. — Gyógyszertárak, drogériák, fodrászok és egyéb szaküzletek maga rabbatban és ingyenes propagandában részesülnek.

Készíti: **Ciwuco Chemische Industrie Berlin.**

Egyedüli vezérképviselő:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN

Budapest, VIII. Szigetvári utca.

Felhívás.

Az Ómoravicai közigazgatási bank r. t. részvényesei folyó évi november hó 9 ikén, az intézet rendkívüli közgyűlésén kimondották a társaság felszámolását. A kereskedelmi törvény 202-ik §-a értelmében felkérjük a társaság hitelezőit, hogy jelen felhívásunk harmadszori közzétételétől számított **hat hónapon belül** az intézettel szemben fennálló követeléseiket érvényesítsék.

Bácskossuthfalva, 1913. évi december hó 20.

3-3 **Ómoravicai közigazgatási bank r. t. f. a.**

Zombori Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

16375/1913. szám.

Pályázati hirdetmény.

A zombori kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett s évi 800 K fizetéssel és 400 K lakbérrel javadalmazott III. osztályu kezelőtisztii állásra.

A pályázati határidő ezen pályázati hirdetménynek a Munkásbiztosítási Közlönyben való első megjelenéstől számított 15 nap, mely ideig a pályázati kérvények a zombori kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságához címezve küldendők be. Később beérkezett pályázatok figyelembe nem vétetnek. A pályázók valamely közép vagy polgári iskola 4-ik osztályának sikeres elvégzését kötelesek igazolni.

A pályázók a kérvényben életkorukat és magyar állampolgárságukat igazoló bizonyítványt kötelesek becsatolni, megjegyezvén, hogy a pénztár szolgálatában csak nagykoru, de 40 évnél nem idősebb egyének alkalmazhatók. Azokra, akik már a pénztár szolgálatában állanak, korhatár alól a pénztár igazgatóságának előterjesztésére az Országos Pénztár igazgatósága felmentést adhat.

Kötelesek továbbá a pályázók, amennyiben jelenleg a pénztár szolgálatában állanak, a pénztár főorvosától, illetve orvosi tanácstól beszerzett bizonyítvánnyal igazolni, hogy teljesen egészségesek.

Amennyiben a megválasztás nem pénztári orvosi bizonyítvány alapján történt, a megválasztott köteles magát állásának elfoglalása előtt a pénztár orvosi tanácsa vizsgálatának alávetni.

Ha a megválasztott esetleg magyarul nem tudó állampolgár csőd vagy gondnokság alatt áll, nyereségvágyból elkövetett büntett vagy vétség miatt jogerős bírói ítélettel marasztaltatott, hivatalvesztésre vagy politikai jogainak felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll, ezen esetek fenforgása az alkalmazást semmissé teszi s a netán tévesen alkalmazott a pénztárral szemben a szolgálati viszony azonnali megszüntetéséből kifolyólag semmiféle igényt nem emelhet.

A pályázatra kiirt állások betöltésénél első sorban azok vétetnek figyelembe, kik már a pénztár szolgálatában állanak.

A megválasztottak a zombori kerületi munkásbiztosító pénztár mindenkor érvényben levő szolgálati és fegyelmi és illetmény-szabályzatát magukra nézve kötelezőnek elismerik.

Az állások ideiglenesen töltenek be és az ideiglenes alkalmaztatás tartama alatt a szolgálati viszony 3 havi felmondással minden további igény nélkül kölcsönösen felbontható.

Zombor, 1913. december 19-én.

Weidinger, Gyöngyösi,
elnök. 2-2 igazgató.

Elegáns butor.

Bálvány-utca 9. számú
házban költözködés
miatt jó karban lévő
elegáns butor olcsón eladó.

Kiadótulajdonos: Bittermann Nándor és Fia cég